

A Győri Ítéltábla a dr. Simon Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** a Lascsik & Vass Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes** ellen személyiségi jogsértés megállapítása iránti perében a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2011. április 21. napján kelt P.20.938/2010/10. számú ítélete ellen az alperes részéről 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, megállapítja, hogy az alperes azzal, hogy a felperest szellemi útonállónak minősítette, nem a felperes jó hírnévhez, hanem becsülethez fűződő személyiségi jogát sértette meg.

Az alperes által a felperesnek fizetendő nem vagyoni kárpótlás összegét 300.000,- (Háromszázezer) forintra, az alperes által a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 32.000,- (Harminckettőezer) forintra leszállítja.

Ezt meghaladóan az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles a felperes megfizetni az alperesnek 15 napon belül 6.000,- (Hatezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az „**A**” 2009. decemberi kiadvány „....” című cikkben, illetve a 6. oldalon az „....” kezdetű, 2009. november 20-án kelt cikkben az alperes megsértette a felperes személyiségi jogát: a jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy szerzői jogsértést elkövetőnek, szellemi útonállónak minősítette a felperest. Megsértette a jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát továbbá azzal, hogy a ... Egyetem tanárainak elküldött e-mailben valótlanul azt állította a felperesről, hogy a „....” periodikájában „**B**” rektorhoz írt nyílt levél miatt a felperes a lap terjesztését, átvételét országos mértékben tilalmazta. Megsértette továbbá a felperes becsülethez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az előbbiekkal összefüggésben bűncselekmény művelet elkövetőjeként hivatkozott a felperesre.

Kötelezte az alperest elégtétel nyújtásra akként, hogy saját költségén jelentesse meg a „...” folyóirat közvetkező számában, illetőleg a keresetlevélhez F/7. alatt csatolt e-mail címzettjeinek 15 nap alatt küldje meg az elsőfokú ítélet rendelkező része szerinti nyilatkozatot.

Kötelezte az alperest, 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 500.000,- forint nem vagyoni kártérítést, valamint 100.000,- forint perköltséget.

Ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felperes 2001 - 2009. között az "C" Területi Szervezetének elnöke, a ... Egyetem ... dékánja, míg az alperes a ... Egyetem ... főiskolai docense, az 1992. március 15-én alakult "D" elnöke, kamarai tag. A „...” vadász szellemisége, munkássága előtt adózik célul tűzve ki életműve széles körben való megismertetését.

Az alperes 2007-ben kezdeményezte, hogy ... Gimnázium falán emléktábla kerüljön elhelyezésre S ról. A 400.000,- forint költségből megvalósult emléktáblát a kamara 100.000,- forinttal támogatta, "E" elnökségi tag 150.000,- forintos tiszteletdíjáról mondott le, míg a fennmaradó 150.000,- forintot a helyi önkormányzat biztosította. Az emléktábla avatására - mely alkalomból az alperes ünnepi beszédet mondott - 2007. szeptember 15-én került sor. Az emléktáblán olvasható szöveget is az alperes írta.

2006. január 2-án az ... (OMVK) elnöke és főtitkára felkérte valamennyi területi szervezet elnökét, hogy a magyarországi vadászati emlékhelyekről készülő összeállításhoz nyújtsanak segítséget. A megye ismertetéséről szóló bevezető szöveget a kiadványhoz a felperes írta meg és közreműködőként beszervezte "F" kamarai titkárt. A 2007. októberében megjelent „...” című könyv az emléktábláról a titkár által készített és megküldött fotót tartalmazta, melyről lemaradt az „Állította ... Önkormányzata és a ... „S” Vadászegylet 2007-ben” szövegrész. Az alcím alatti szöveges rész szerint az emléktáblát „Az "C" Területi Szervezetének anyagi támogatásával, ...” Vadászegylet közreműködésével 2007-ben ...on, a ... Gimnázium épületének falán...” helyezték el.

A könyv 4. oldalán "G" nyilvánított köszönetet a közreműködőknek, ... megyéből a felperesnek és még két további személynek, a többi feltüntetni kért közreműködő a névsorból kimaradt.

Az alperes szerzői jogsértés és helyreigazítás tárgyában 2008. október 13-i, "G"-nek címzett levelében sérelmezte, hogy a megjelent könyv azt a hamis látszatot kelti, hogy az emléktábla létesítéséhez az OMVK ... Megyei Területi Szervezetének - a küldöttgyűlésen előterjesztett és megszavazott 100.000,- forint anyagi támogatáson túl - bármilyen más köze lenne.

Az "A" kiadványa a „...” vadászati kulturális időszak lap alapító és főszerkesztője az alperes, aki a 2009. december 9-i lapszámban ... "B" Rektor Úr részére" címmel cikket jelentetett meg. Az írás tartalmazta a 2009. május 30-i koszorúzási beszédet, amelyben az alperes sérelmezte, hogy a "H" vadászati folyóirat 2008. októberi számában megjelent írás

és az, hogy az alapítók a „...” kötetben az emléktábláról készült fotóról lehagyták, „szellemi útonállás”. A nyílt levélben az alperes a felperest mint „szellemi útonálló”-t, „szerzői jogsértés büncselekmény műveletsorá”-nak elkövetőjét nevesítette. A „...” 2009. decemberi számának megjelenését követően az alperes a felperes számos egyetemi kollégájának 2010. április 23-án elküldte a perbeli lapszámot azzal, hogy **”B”** rektor és vele együtt dr. felperes neve dékán a „...” periodikában az előbbiekhöz írt nyílt levél miatt a lap terjesztését, átvételét országos mértékben tilalmazták(-zák).

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a „...” című könyv ugyan közreműködőként a felperest tüntette fel, az ott megjelent fotót és az emléktáblához kapcsolódó szöveget azonban nem a felperes készítette, ez utóbbi végleges változatát annak megjelenése előtt nem is látta. Tekintettel arra, hogy a kép közzétételében a felperesnek semmilyen szerepe nem volt, az emléktábla feliratára mint szövegképre vonatkozóan a felperes szerzői jogsértést nem valósított meg.

A megyei bíróság megállapította, hogy az alperes részéről a „szellemi útonálló” kifejezés használata, valamint az az állítás, hogy a felperes szerzői jogot sértett, a Ptk.75.§.(1), a Ptk.76.§. és a Ptk.78.§.(1) és (2) bekezdéseibe ütközött. Rámutatott hogy a „...” terjesztésével kapcsolatos állítás valóságtartalmát az alperes nem bizonyította, mert az saját előadása szerint is csupán feltételezésen alapult. A megyei bíróság kifejtette, hogy a felperes becsületének sérelmével járt az is, hogy a perben sérelmezett nyílt levél rá, mint büncselekmény műveletsorának elkövetőjére hivatkozott. Mindezekre tekintettel a megyei bíróság a jogsértés tényét a Ptk.84.§.(1) bekezdés a./ pontja alapján megállapította és az alperest a Ptk.84.§.(1) bekezdés c./ pontja alapján kötelezte elégtétel adására.

A nem vagyoni kárpótlás körén belül értékelte, hogy az alperes saját nyilatkozata szerint is tudatában volt annak - és nyugalmazott egyetemi docensként, vadászegyleti elnökként, kamarai tagként tisztában is kellett lennie - hogy az általa megküldött e-mail az ahhoz mellékletként csatolt lapszámmal együtt a megyei kamarai elnökként, valamint a ... Egyetem ... Karának dékánjaként közismert felperesre nézve milyen hátrányos következményekkel járhat. A felperes előadása alapján megállapította, hogy az eset olyan nagy hullámokat vert fel, hogy szükségessé vált a kari tanács összehívása, valamint vadász kamarai körökben is beszédtema volt az alperes felperes terhére kifejtett tevékenysége.

Mindezekre tekintettel az alperes által fizetendő nem vagyoni kárpótlás összegét a kereseti kérelemmel egyezően 500.000,- forintban határozta meg. A perköltségről a Pp.78.§. (1) bekezdés, valamint a 32/2003.(VIII.22.) IM.rendelet 3.§.(2) bekezdés a./ pontja szerint rendelkezett.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását, a kereseti kérelem teljes körű elutasítását, másodlagosan annak részbeni megváltoztatását, az elsőfokú bíróság által meghatározott elégtételi nyilatkozat módosítását és a felperes nem vagyoni kárpótlás iránti igényének teljes körű elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a „...” című könyvről annak megjelenése előtt nem bírt tudomással, annak előkészítő munkálataiba őt nem vonták be. Álláspontja szerint **”F”** tanú által csatolt, az

alperes aláírásával készült szöveg korábban, még 2003-ban készült, az a perbeni eseményekkel összefüggésbe nem hozható.

Hangsúlyozta, hogy a „...” című kiadvány szerzőként az inkriminált szövegrész vonatkozásában a felperest jelölte meg, így e vonatkozásban az alperest nem terhelte olyan további kötelezettség, hogy a szerző személyét azonosítsa, ebből következik pedig az is, hogy a megjelent könyvrészlet tartalmáért a felperes felelős. Előadta, hogy a szerzői jogsértés bírósági megállapítására a felperes részéről nem került sor, ezért az ezzel kapcsolatos alperesi állítás ugyan megalapozatlan, de nem feltétlenül valótlan. Az alperes azt a valós tény, hogy a felperes a valótlan tartalmú szövegrész megjelenítésével szerzői jogsértést követhetett el, abban a hamis látszatban tüntette fel, hogy a szerzői jogsértés elkövetésének megállapítására - vagyis bírósági megállapítására - került sor. Valójában tehát amennyiben meg is állapítható személyiségi jogsértés e vonatkozásban, azt az alperes nem valótlan tény állításával, hanem valós tény hamis színben történő feltüntetésével követte el.

Fellebbezése pontosításában úgy nyilatkozott, hogy a „szellemi útonálló” valamint a „bűncselekmény művelet elkövetője” kifejezések olyan elmarasztaló értékítéletek, amelyek még a felperes személyéhez köthető valótlan tényállítás (vagyis a „...” könyv szövege) esetén sem megengedettek, így ezek jogsértő jellegét nem vitatta. Hivatkozott ugyanakkor arra, hogy a ... Információs Portál részéről **”I”** által adott tájékoztatásból kétségtelenül az következik, hogy a „...” közzétételét és terjesztését a felperes ellenezte. Az alperes tehát nem az e-mail szövegével, hanem az annak mellékleteként csatolt „...” megküldésével követett el jogsértést. Erre tekintettel kérte, hogy az ítélet az elégtételi közlemény szövegét a fellebbezésben írtak szerint változtassa meg. A nem vagyoni kárpótlást illetően álláspontja szerint az annak alapjául szolgáló hátrányok bekövetkeztét a felperes nem bizonyította, így e vonatkozásban az ítélet megalapozatlan.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta, hogy az alperes a fellebbezésében maga sem vitatta a megállapított jogsértések többségének jogellenességét és megtörténtét. Álláspontja szerint a megyei bíróság helytállóan rendelkezett a nem vagyoni kárpótlás vonatkozásában is.

A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos:

Az elsőfokú bíróság a szükséges és egyben elégséges körben a bizonyítási eljárást lefolytatta, a rendelkezésére álló bizonyítékokat okszerűen, a Pp.206.§.(1) bekezdésében írtaknak megfelelően értékelve helyes tényállást állapított meg és abból túlnyomórészt helytálló jogi következtetésre jutott.

Osztja a megyei bíróság álláspontját az ítélet az ítélet a vonatkozásban, hogy a „...” 2009. decemberi lapszámában megjelent nyílt levél és a 6.oldalon közzétett „...” kezdetű, 2009.november 20-án kelt cikkben az alperes megsértette a felperes jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy őt szerzői jogsértés elkövetőjének minősítette. Kiemeli az ítélet az ítélet az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása helytálló a vonatkozásban is - és ezt fellebbezésében az alperes sem támadta - hogy a „...” című kiadványban az emléktábláról

készült fénykép csonka tartalommal jelent meg, ez azonban nem róható a felperes terhére, mert a fényképet nem ő készítette, küldte meg a szerkesztőnek és tette azt közzé.

Helytállóan jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy a „...” című könyv pontatlanul tartalmazza a szerzők felsorolását, mert a perben sérelmezett szövegrészt valójában nem a felperes írta. Az alperes fellebbezésében tévesen hivatkozott arra, hogy "F" tanúvallomása alapján a fénykép melletti szövegrésszel kapcsolatban a felperes szerzősége lenne megállapítható, a tanú kifejezett kérdésre úgy nyilatkozott, hogy az alperes által sérelmesnek tartott „A ...” Vadászegylet” közreműködésével” szövegrészt nem tudja hogy ő, vagy a felperes írta-e.

Kétségtelen, hogy a „...” kiadványban megjelent kép és szöveg téves következtetéseket enged meg az emléktábla létesítésével kapcsolatban, az ezzel kapcsolatos pontatlanságok azonban nem indokolták az alperes részéről a felperes személyére nézve súlyosan jogsértő kijelentések megtételét.

Osztja az ítéletábra az elsőfokú bíróság álláspontját azzal kapcsolatban is teljes körűen, hogy a „bűncselekmény művelet elkövetője” kitétel nem a felperes jó hírnevét, hanem becsületét sértette meg.

Ugyanakkor tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a „szellemi útonálló” kifejezés kapcsán a felperes jó hírnevének sérelmét állapította meg. A „szellemi útonálló” kifejezés nem tényállítás, hanem metafora, ebből következően pedig nem a Ptk.78.§.(2) bekezdés szerinti valótlan tény állítása valósul meg ennek révén, hanem e kifejezés a felperes becsületéhez, emberi méltóságához fűződő jogát sérti (Ptk.76.§.).

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes nem bizonyította azt, hogy a „...” közzétételét a felperes országos mértékben tilalmazta volna. Helytállóan utalt arra a megyei bíróság, hogy az ezzel kapcsolatos kijelentését az alperes saját előadása szerint is csupán feltételezésre, következtetésre alapította.

A nem vagyoni kárpótlással kapcsolatban arra helytállóan hivatkozott az alperes a fellebbezésében, hogy a felperes erre nézve bizonyítást nem ajánlott fel. Az elsőfokú ítélet indokolása szerint a megyei bíróság kizárólag a felperes előadása alapján találta bizonyítottnak az annak alapjául szolgáló hátrányos következményeket.

A felperes az általa betöltött tisztségeknél fogva közszereplőnek tekinthető. A jogsértés jellege és körülményei, ezen belül a sértett személy közéleti funkciója alapján köztudomású tényként - külön bizonyítás nélkül - is megállapítható, hogy életkörülményeiben bekövetkeztek-e olyan hátrányok, amelyek nem vagyoni kárigényét megalapozzák (EBH 2001.514.). Ezt meghaladóan utal arra az ítéletábra, hogy az elsőfokú eljárás során az alperes maga sem vitatta, hogy az általa megküldött e-mail és a mellékleteként csatolt lapszám miatt szükségessé vált a kari tanács összehívása, vagyis a felperes közvetlen környezetében, munkahelyén az alperes kijelentései hátrányos következményekkel jártak.

Figyelemmel azonban arra, hogy ezt meghaladó konkrét hátrányok bekövetkeztét a felperes nem bizonyította, a nem vagyoni kárpótlás összegét az ítélet tábla kizárólag a köztudomásúként értékelendő következményekre figyelemmel az elsőfokú bíróságtól eltérően 300.000,- forintban találta megállapíthatónak.

Mindezekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, megállapította, hogy a „szellemi útonálló” kifejezés használatával nem a felperes jó hírnevét, hanem becsületét sértette meg, egyúttal a nem vagyoni kárpótlás összegét 300.000,- forintra leszállította (Pp.253.§.(2) bekezdés).

Az elsőfokú eljárásban az alperes 60 %-ban pervesztes lett, ezért a felperes által lerótt 30.000,- forint kereseti illetékből 18.000,- forintot köteles a Pp.81.§.(1) bekezdés alapján a felperesnek megfizetni. Az elsőfokú bíróság által a felperes teljes körű pernyertességére megállapított 70.000,- forint ügyvédi költséget a felek a Pp.81.§.(1) bekezdés alapján a pernyertesség-pervesztesség arányával egyezően viselik, ennek eredményeként az alperes további 14.000,- forintot köteles a felperesnek megfizetni.

A másodfokú eljárásban az alperes a lerótt 30.000,- forint illetékből a 40 %-os pernyertességére tekintettel 12.000,- forintra tarthat igényt. A másodfokú eljárásban az eljáró jogi képviselő áfát is magába foglaló ügyvédi munkadíját a kifejtett ügyvédi tevékenységre figyelemmel az ítélet tábla teljes pernyertesség esetére 30.000,- forintban állapította meg. A Pp.239.§. és 81.§.(1) bekezdés alapján így az alperes 6.000 Ft ügyvédi munkadíjat lenne köteles a felperesnek megfizetni, ezt az összeget azonban az ítélet tábla a felperes által az alperesnek a lerótt fellebbezési illetékre tekintettel fizetendő 12.000 Ft-tal szemben számolta el.

Győr, 2012. évi május hó 31. napján

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr. Szalay Róbert sk.
előadó bíró

Dr. Vass Mária sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó